

menteel omdat bij elke herhaling andere, nieuwe verwachtingen en interpretaties ontstaan, al was het maar omdat je je soms afvraagt hoe zo'n tengere vrouw zo'n massa water kan slikken. Of wat haar ernstige, onbewogen blik uitdrukt behalve ernst. De kleinste trilling van een mondhoek wordt plots een feit van wereldbelang binnen de wereld die het werk uitzet. Dat is, in wezen, een theateraal effect. Je creëert een extreem simpele, bijna absurde actie, en laat daarna de kijker dan zelf nagaan waar, waarom, wanneer en hoe hij begint te reageren op de gebeurtenissen. De artiest kiest met zorg de actie en de uitvoering, maar het is de kijker die het halve werk doet. Die inzichten opbouwt. De kijker voltooit het kunstwerk. Wat meteen de intrigerende vraag opwerpt: waar is het 'werk', waar is de 'kunst' dan?

WELKE VRIJHEIDSGRADEN BLIJVEN OVER ALS DE ENIGE REGEL VAN EEN ACTIE IS DAT JE EEN GLAS UITSCHENKT, UITDRINKT EN NEERZET? WELK PATROON KOMT ER DAN TEVOORSCHIJN?

Die vraag, of 'kunst' geen effect is van een bepaalde conditionering van onze hersens, wordt op een meer complexe, en zeker meer ironische manier uitgespit in *Games People Play*, een magistrale performance op *Playground*, het Stuk Festival dat een ontmoeting tussen podiumkunst en beeldende kunst wil zijn. Dora Garcia, een Spaanse, in Brussel wonende kunstenares, was de katalysator van dit werk waarin beeldend kunstenaar Richard Venlet, de theatergroepen Transquiquennal en Tristero en psychiater Eric Thys samenwerken.

Er is een merkwaardige analogie tussen de experimenten van Ivanova en de manier waarop Garcia haar werk omschrijft: 'Het werk van Dora Garcia situeert zich tussen performance, tekst en installatie. Haar interesse gaat uit naar situaties of contexten die de traditionele verhouding tussen kunstenaar, kunstwerk en kijker bevragen. Haar werk is het product van een poging om enerzijds te begrijpen hoe een kunstwerk gemaakt wordt en anderzijds, eens het gemaakt is, hoe het zich tot het publiek verhoudt. Het werk van Dora Garcia gaat over de grens en het verband tussen realiteit en fictie, tussen het zogenaamd spontane en het opgelegde. Er bestaat geen neutrale werkelijkheid waarin elk handelen autonoom en dus puur is. Ons gedrag komt namelijk niet voort vanuit een soort *Tabula Rasa*, maar is daarentegen grondig getekend en wordt gestuurd door zowel maatschappelijke als persoonlijke factoren. Elke handeling

komt enerzijds voort vanuit het land, cultuur of samenleving waarin we leven. Anderzijds is ons gedrag bepaald door vroegere ervaringen, herinneringen en gebeurtenissen' (<http://www.kunstbus.nl/agenda/2006/1258574.html>).

DORA GARCIA, EEN SPAANSE, IN BRUSSEL WONENDE KUNSTENARES, WAS DE KATALYSATOR VAN DIT WERK WAARIN BEELDEND KUNSTENAAR RICHARD VENLET, DE THEATERGROEPEN TRANSEQUINQUENNAL EN TRISTERO EN PSYCHIATER ERIC THYS SAMENWERKEN.

De basisstof van *Games...* werd letterlijk geleverd door Richard Venlet. In 2000 werd hij gevraagd voor een groepstentoonstelling in *Tours et Taxis*. Hij besloot, als een echte *readymade*, een geprefabriceerde betonnen pingpongtafel, van het type dat je wel vaker in de openbare ruimte of op speelpleinen aantreft, te exposeren. Daarmee wilde hij, naar eigen zeggen, 'een soort lichtheid en beweging binnenbrengen in de tentoonstelling'. Bovendien kon hij met dat betonnen object 'inspelen op de context van het betonnen gebouw'. Die 'uitleg' is uiterst ironisch: elk lid ervan heeft een sterk performatief, retorisch karakter. Het werk is immers allesbehalve licht: het weegt 800 kg en kan dus slechts met een kraan verplaatst worden. De relatie tussen het glad getrilde prefab beton en het ruwe beton van het gebouw is de facto onzichtbaar, zodat de 'contextualiteit' van het werk slechts in het gebruik van het woord 'beton' zit. De lichtheid en beweging van het werk zit dan weer enkel in de actie van de pingpong spelende bezoeker, die niet noodzakelijk beseft dat hij op een kunstwerk speelt.

Toen Dora Garcia in 2006 door *Les Riches Claires* gevraagd werd om deel te nemen aan een tentoonstelling waarin kunstwerken als een personage de hoofdrol zouden spelen in een stuk, dacht zij onmiddellijk aan Venlet als partner en leverancier van een 'fysiek' kunstwerk, vermits haar werken vooral een virtueel bestaan leiden. Venlet stelde voor om zijn pingpongtafel in beton als personage te kiezen. Een andere partner die Garcia binnenbracht, was het theaterensemble *Transquiquennal*. Her resultaat van die samenwerking kan je zien in de hoogst vermakelijke video *Vernissage*. Het publiek komt binnen in de zaal en wordt meteen geconfronteerd met 'het kunstwerk', waar twee lusteloze kerels op een stoeltje naast zitten. Het begin van het 'stuk' voert, in ware music hall-stijl, het werk op. Snel wisselende, helwitte en gekaderde lichtvlekken doen het object op steeds weer andere wijzen in het duister oplichten. Nu